

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupen Mgr. Daliborem Lípou, advokátem se sídlem Jugoslávská 856/2, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské náměstí 101/5, Praha 1, **za účasti:** L. M., o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 9. 2024, č. j. 17 A 1/2024-48,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 400 Kč do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Dalibora Lípy, advokáta.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

### O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 9. 1. 2024 na Velvyslanectví České republiky v Tunisu žádost o udělení krátkodobého víza rodinnému příslušníkovi občana EU ve smyslu § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v tehdejší znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). K žádosti doložil mj. „*Copie Intégrale de l'acte de Mariage*“ vydanou městem Tunis dne 21. 12. 2023 a oddací list vydaný Úřadem městské části Brna, Brno-střed, jakožto matričním úřadem dne 22. 3. 2023, z nichž vyplývá, že žalobce dne X v Tunisku uzavřel sňatek s L. B. (roz. H., nar. Xa), tj. osobou zúčastněnou na řízení, která přijala žalobcovo příjmení M. Dále žalobce doložil rodný list nezletilého A. M. (nar. Xb v K. V.), v němž je žalobce uveden jako jeho otec a osoba zúčastněná na řízení jako matka.

[2] Ze správního spisu dále vyplynulo, že dne 23. 1. 2024 byl žalobce ve francouzském jazyce vyzván, aby do 6. 2. 2024 doložil dokumenty týkající se vztahu s jeho manželkou a prokazující společný rodinný život a také kompletní komunikaci s manželkou od počátku jejich partnerského vztahu, rodinné fotografie a doklady o socioekonomické situaci žalobce. Žalobce zastupitelskému úřadu předložil 11 fotografií, na nichž je pravděpodobně zachycen společně s osobou zúčastněnou na řízení a na dalších fotografiích figuruje pravděpodobně zmiňovaný syn (A. M.). Dále žalobce doložil ubytovací poukaz (voucher) hotelu Belisaire &

Thalasso v Hammametu na období od 24. do 27. 3. 2022 pro sebe a osobu zúčastněnou na řízení. Žalobce doložil též elektronické letenky na jména B. L. a M. A. na dny 10. 8. 2022 a 5. 4. 2023 na trase z Prahy do Atén a následně do Tunisu a dále letenku na své jméno z Tunisu do Paříže a následně do Prahy na den 15. 2. 2024 se zpátečním letem dne 29. 2. 2024.

[3] Součástí spisu jsou i záznamy o paralelních pohovorech, které byly s žalobcem i osobou zúčastněnou na řízení vedeny dne 6. 2. 2024. Jmenovaní v nich mimo jiné shodně uvedli, že se seznámili v roce 2020 (podle žalobce v únoru, podle osoby zúčastněné na řízení v lednu) prostřednictvím internetového seznamovacího portálu Badoo, přičemž po měsíci, resp. v březnu 2020, se setkali ve městě Ch. v Německu. Osoba zúčastněná na řízení vypověděla, že s ní následně žalobce od března 2020 do března 2023 žil ve společné domácnosti u ní v O. (okres Karlovy Vary). Osoba zúčastněná na řízení poté dle své výpovědi pobývala se synem v Tunisku u žalobce od dubna 2023 do listopadu 2023. Žalobce nedokázal specifikovat délku pobytu osoby zúčastněné na řízení v Tunisku. Pokud jde o péči o syna, žalobce s ním dle své výpovědi udržuje denní kontakt prostřednictvím videopřenosů na aplikacích Messenger a Whatsapp. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že se žalobce o syna (jsou-li spolu) dokáže postarat, hraje si s ním, nakrmí jej i přebalí. Oba manželé vypověděli, že spolu hodlají žít v O., kde by žalobce pracoval v restauraci K. H. Plánují také další dítě. Manželé spolu dle obou výpovědí komunikují každý den anglicky, ovšem na výzvu správního orgánu, aby přeložil několik předtištěných vět do jazyka, v němž s manželkou komunikuje, tedy do angličtiny, žalobce sdělil, že anglicky nemluví. Ohledně některých okolností se výpovědi každého z manželů lišily.

[4] Zastupitelský úřad v Tunisu na základě těchto podkladů rozhodnutím ze dne 23. 2. 2024 žádost žalobce o udělení krátkodobého víza č. TUNI202401090001 podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců zamítl, neboť dospěl k závěru, že žalobcovo manželství s osobou zúčastněnou na řízení bylo uzavřeno účelově s cílem získat pobytové oprávnění.

[5] Žalobce následně podal žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza. K této žádosti doložil vedle vyjádření osoby zúčastněné na řízení ve prospěch této žádosti také čestná prohlášení rodinných příslušníků a přítelkyně osoby zúčastněné na řízení ze dne 27. 3. 2024, kteří uvedli, že žalobce znají a potvrzují jeho společné soužití s osobou zúčastněnou na řízení na území ČR. Dále žalobce doložil společné elektronické letenky (potvrzení rezervace) vystavené žalobci, osobě zúčastněné na řízení a synovi pro let z Prahy do Paříže dne 22. 3. 2022 a pro let z Paříže do Tunisu dne 23. 3. 2022 a elektronické letenky pro osobu zúčastněnou na řízení a syna na lety z Tunisu do Paříže a z Paříže do Prahy dne 14. 11. 2023.

[6] Žalovaný (stěžovatel) rozhodnutím ze dne 3. 6. 2024, č. j. 302953-1/2024-MZV/VO, shledal, že zmíněné rozhodnutí zastupitelského úřadu je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel konstatoval, že žalobcem tvrzená faktičnost jeho vztahu s osobou zúčastněnou na řízení a jejich vůle vést společný život zůstaly v rovině tvrzení. Zastupitelský úřad byl s ohledem na pochybnosti o účelovosti žalobcova jednání povinen provést v tomto směru další šetření a vyžádat si doložení žalobcových tvrzení. Jestliže této příležitosti žalobce nevyužil, došlo k přenesení důkazního břemene na něj. Žalobce neodstranil pochybnosti ohledně dřívějšího vedení společné domácnosti a způsobu společné komunikace s osobou zúčastněnou na řízení či své péče o syna. K tomu, co žalobce doložil až k žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza, stěžovatel s ohledem na zásadu

pokračování

koncentrace řízení nepřihlížel a dodal, že jde zejména u zmiňovaných čestných prohlášení o listiny, jejichž vypovídací hodnota je omezená. Dle stěžovatele je nepravděpodobné, že by žalobce sám, tj. bez vazby na občana EU, získal pobytové oprávnění, a to též s ohledem na absenci stabilního socioekonomického zázemí v Tunisku, jeho nelegální vstup do EU a též neoprávněný pobyt v ČR. Žalobce tak byl silně motivován k legalizaci svého pobytu na území ČR. Stěžovatel dodal, že nezletilý syn se narodil v době, kdy žalobce ještě nelegálně pobýval na území ČR. Nedoloženo zůstalo sdílení společné domácnosti po dobu 3 let na území ČR i návštěvy osoby zúčastněné na řízení v Tunisku. Manželům nic nebrání žít v Tunisku. Manželé se spolu sice několikrát setkali, délka těchto setkání i jejich intenzita však dle stěžovatele zůstaly pochybné. Osoba zúčastněná na řízení nedoložila své tvrzení o svém údajném pobytu v Tunisku a žalobce sám nedokázal uvést, jak dlouho u něj osoba zúčastněná na řízení se synem pobývali. Stěžovatel poukázal též na to, že manželé dosud nepřijali žádné společné právní či finanční závazky. Oba se sice shodli na tom, co se jim na druhém líbí, jsou stejného vyznání a plánují mít ještě jedno dítě, nicméně jejich zasnuby nebyly tradičně tuniské, okolnosti žádosti o ruku oba popisovali rozporně a žalobce si nepamatoval rok jejich svatby. Není prokázáno, že by žalobce pečoval o nezletilého syna. Stejně tak seznámení se prostřednictvím online seznamovacího portálu dle stěžovatele svědčí o motivaci žalobce najít si prostředek k legalizaci pobytu. Stěžovatel též poukázal na věkový rozdíl 13 let mezi manželí. Mezi manželí existuje též jazyková bariéra, neboť bylo prokázáno, že žalobce anglický jazyk neovládá.

[7] Proti rozhodnutí stěžovatele podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji shledal důvodnou a shora uvedeným rozsudkem ze dne 16. 9. 2024, č. j. 17 A 1/2024-48, rozhodnutí stěžovatele zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud konstatoval, že správní orgány nedostály své povinnosti zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností. Stěžovatel též nesprávně odmítl provést dokazování v řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza. Dle správních orgánů nebylo prokázáno, že by spolu manželé dlouhodobě žili v ČR či v Tunisku. To však oba manželé tvrdili v rámci pohovorů, které představují zásadní podklady pro rozhodnutí, avšak stěžovatel se těmito skutečnostmi dostatečně nezabýval. Jako příklad krajský soud uvedl to, že manželé v pohovoru zmínili, že osoba zúčastněná na řízení opakovaně pobývala se synem v Tunisku, a to po dobu několika měsíců (vždy na nejdelší možnou dobu). Tuto skutečnost správní orgány zpochybnily a odmítly jako neprokázanou. Pokud však stěžovatel zpochybňoval dobu společného soužití, měl žalobce vyzvat k prokázání této skutečnosti. Žalobce a osoba zúčastněná na řízení sami k žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza předložili důkazy k prokázání návštěv se synem v Tunisku i společného bydlení v ČR, přičemž dle krajského soudu nešlo o nové skutečnosti, nýbrž právě o důkazy na podporu původních tvrzení, k jejichž doložení měl být žalobce vyzván již zastupitelským úřadem. Rozhodnutí tedy krajský soud považuje za nepřezkoumatelné, neboť se neopírá o skutečnosti vyplývající ze spisu.

[8] Rozsudek krajského soudu stěžovatel napadl kasační stížností, v níž vyjadřuje nesouhlas se závěrem, že by jeho rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné; tento závěr navíc krajský soud nedostatečně odůvodnil. Oba správní orgány se detailně zabývaly jak skutečnostmi tvrzenými v pohovorech, tak i všemi námitkami žalobce. Stěžovatel si je vědom, že důkazní břemeno k prokázání účelovosti manželství leží na něm, to však neznamená, že žalobci v řízení před správním orgánem postačí pasivita. Pokud vznikla

důvodná pochybnost o tom, zda nebylo jednání žalobce účelové, bylo na něm, aby tuto pochybnost vyvrátil. Žalobcova tvrzení v pohovorech nelze považovat za prokázané skutečnosti, jak nesprávně uvádí krajský soud, nýbrž pouze za tvrzení. Pokud stěžovatel na základě podrobně popsanych indicií dospěl k závěru, že žalobcova tvrzení a podklady předložené na jejich podporu nejsou pravdivé, a krajský soud měl přesto za to, že stěžovatel své důkazní břemeno neunesl, měl v rozsudku uvést konkrétní důvody, na kterých tento závěr založil. Shodná výpověď žalobce a osoby zúčastněné na řízení ohledně údajného pobytu manželky v Tunisku není důkazem o tom, že se tam skutečně zdržovala. Krajský soud pominul, že zastupitelský úřad dne 23. 1. 2024 žalobce k doložení potřebných skutečností vyzval, přičemž požadovat doplnění konkrétních důkazů by bylo při hledání materiální pravdy kontraproduktivní. Jelikož se jednalo o žalobcovu druhou žádost o krátkodobé vízum, musel žalobce vědět, že odpovědnost za vyvrácení vzniklých pochybností leží na něm. Stěžovatel k dodatečně doloženým dokladům nepřihlédl, neboť šlo dle jeho názoru o nové skutečnosti, k nimž již přihlížet nemohl. Ani tyto doklady však nebyly způsobilé vyvrátit závěr o účelovosti žalobcova manželství. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že by správní rozhodnutí nebyla opřena o skutečnosti vyplývající ze spisu. Na rozdíl od krajského soudu je stěžovatel přesvědčen, že se žalobci nepodařilo důvodnou pochybnost o skutečném stavu věci rozptýlit. Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ji považuje za nepřijatelnou. Odmítl, že by jeho manželství bylo účelové, a naopak označil závěry správních orgánů za nepodložené. S odkazem na judikaturu připomněl, že břemeno prokázat účelovost manželství leží na správních orgánech. Zdůraznil, že sňatek nejenže neuzavřel účelově, ale navíc má s osobou zúčastněnou na řízení společného syna, jehož existenci stěžovatel trvale ignoruje. Žalobce nesouhlasí s názorem stěžovatele, že v rámci nového posouzení důvodů neudělení víza nelze předkládat nové důkazy či tvrdit nové skutečnosti k vyvrácení tvrzení zastupitelského úřadu. Rozsudek krajského soudu proto žalobce považuje za zcela zákonný. S ohledem na uvedené žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[10] Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a jedná za něj k tomu pověřený zaměstnanec s odpovídajícím právnickým vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] S ohledem na skutečnost, že se jedná o věc, kterou před krajským soudem rozhodovala samosoudkyně, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

pokračování

[13] Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

[14] Kritéria přijatelnosti se přitom uplatní také v případech, kdy je stěžovatelem žalovaný správní orgán (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, publ. pod č. 1143/2007 Sb. NSS), s tím, že čtvrté kritérium přijatelnosti se vztahuje k dopadu případného zásadního pochybení krajského soudu do hmotněprávního posouzení věci.

[15] Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti dostatečné argumenty svědčící pro její přijatelnost.

[16] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že již opakovaně judikoval, že by správní orgán měl v případech, kdy je jeho rozhodnutí soudem zrušeno pro nepřezkoumatelnost či jiné vady řízení (se závazným právním názorem důkladnějšího zjištění či posouzení relevantních skutečností), uvážit, zda je opravdu namístě podání kasační stížnosti. Např. v usnesení ze dne 7. 9. 2023, č. j. 8 As 61/2022-29, Nejvyšší správní soud konstatoval: „*Takto formulovaný právní názor [správní orgány] totiž nezavazuje k tomu, aby o věci rozhodly odlišně. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2007, č. j. 1 As 8/2007-49, je správní orgán povinen na základě zrušujícího rozsudku krajského soudu konat, jinak se vystavuje nebezpečí žaloby na ochranu proti nečinnosti. To platí i v případě, že podá proti tomuto rozsudku kasační stížnost, neboť ta nemá ze zákona odkladný účinek. Principu rychlosti a hospodárnosti řízení tak spíše odpovídá postup, kdy správní orgán rozsudek krajského soudu (byť je třeba i sporný) realizuje a možnost podání kasační stížnosti si rezervuje až pro případ neúspěchu při věcném přezkumu svého nového rozhodnutí (usnesení NSS ze dne 9. 8. 2023, č. j. 3 As 325/2021-36, bod 11). Nejvyšší správní soud tím v žádném případě nevylučuje právo žalovaného správního orgánu podat kasační stížnost proti takovému rozhodnutí krajského soudu. V případech, kdy však je zjevné, že závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí není zjevně excesivní a chybný, a kdy lze polemizovat o tom, zda je správní rozhodnutí braničně přezkoumatelné, a zároveň nehrozí například prekluze lhůty pro stanovení daně nebo jiný negativní důsledek zrušení správního rozhodnutí pro správní orgán, nejeví se podání kasační stížnosti efektivní.*“ I v nyní posuzované věci měl stěžovatel zvážit, zda je podání kasační stížnosti účelné, neboť krajský soud vysvětlil, z jakého důvodu považuje jeho rozhodnutí za nepřezkoumatelné, resp.

poukázal na to, že správní orgány nedostály své povinnosti zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností tak, aby mohly uzavřít, že žalobce s osobou zúčastněnou na řízení uzavřeli manželství účelově s cílem získat pobytové oprávnění.

[17] Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že, jak připouští sám stěžovatel, je povinností správních orgánů na základě řádných skutkových zjištění jednoznačně prokázat jednak to, že výlučným účelem sňatku bylo získání pobytového oprávnění, a také to, že manželé nemají a neměli v plánu vést společně manželský život. Toto důkazní břemeno leží výlučně na správních orgánech (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, a ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018-39, či jeho usnesení ze dne 30. 11. 2022, č. j. 1 Azs 217/2022-78). Toto posouzení je přitom primárně skutkovou otázkou (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43). Účelovým sňatkem je takový sňatek, jehož výlučným účelem bylo získání pobytu na území EU (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 410/2017-96, či ze dne 13. 10. 2022, č. j. 6 Azs 141/2021-34).

[18] Krajský soud velmi stručně, s ohledem na skutková zjištění v dané věci však ještě dostatečně, poukázal na to, že správní orgány důkazní břemeno ohledně účelovosti manželství neunesly. Zdůraznil přitom, že se správní orgány při formulování svého závěru detailně nevypořádaly s výpověďmi žalobce a osoby zúčastněné na řízení učiněnými v rámci pohovorů ani s doloženými listinami.

[19] Stěžovatel sice tvrdí, že si byl vědom toho, že správní orgány v tomto směru tížilo důkazní břemeno, chápe je však nesprávně, pokud uvádí, že jakmile na straně zastupitelského úřadu vznikla pochybnost o autenticitě žalobcova manželství, měl ji žalobce povinnost aktivně vyvracet. Žalobce byl povinen doložit k žádosti o krátkodobé vízum doklady prokazující, že je rodinným příslušníkem občana EU, a tedy, že splňuje podmínky k podání žádosti z tohoto titulu, což také učinil. Pokud následně zastupitelský úřad pojal pochybnost, zda manželství nebylo uzavřeno účelově, a zamýšlel aplikovat § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců, na jehož základě by byl oprávněn žádost zamítnout, bylo na něm, aby tyto skutečnosti prokázal, a tedy, aby v tomto směru unesl své důkazní břemeno.

[20] Jestliže i po provedení paralelních pohovorů, v nichž manželé řadu okolností týkajících se jejich vztahu popsali obdobně či pouze s drobnými rozdíly, zatímco v popisu jiných (ne vždy stejně významných) okolností se jejich výpovědi rozešly či se v jejich výpovědích objevily jiné rozpory (z nichž nejvážnější je nepochybně společná výpověď o jejich komunikaci v angličtině na straně jedné a neznalost tohoto jazyka u žalobce, která během tohoto pohovoru vyšla najevo, na straně druhé), byl zastupitelský úřad povinen v tomto směru provádět další dokazování, a to zvláště za situace, kdy dosud nebylo zpochybněno, že se z daného manželství žalobce narodil syn. Výpovědi žalobce a osoby zúčastněné na řízení učiněné v rámci pohovoru přitom nejsou pouhými tvrzeními bez důkazní hodnoty. Naopak, výpověď učiněná v rámci této obdoby výslechu je jedním ze zásadních důkazů sloužících ke zjištění skutečností, které nevyplynou z obsahu žádosti či předložených listin (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2022, č. j. 5 Azs 88/2020-29). Zmiňované rozpory ve výpovědích žalobce a osoby zúčastněné na řízení jim měl zastupitelský úřad předestřít a dát jim možnost je vysvětlit. Jestliže by i poté zastupitelský úřad nepovažoval některé části výpovědi žalobce ani osoby zúčastněné na

pokračování

řízení, např. zmiňované návštěvy či pobyty osoby zúčastněné na řízení a nezletilého syna v Tunisku, otázky vzájemné komunikace či interakce žalobce s nezletilým synem, za prokázané, měl žalobce zcela konkrétně a srozumitelně vyzvat k doložení odpovídajících důkazů k těmto dle jeho hodnocení sporným otázkám.

[21] Lichá je v této souvislosti též stěžovatelova argumentace, dle níž krajský soud opomněl, že zastupitelský úřad žalobce k prokázání určitých skutečností vyzval již dne 23. 1. 2024. Tato výzva, učiněná ihned po podání žádosti, nebyla, a vzhledem k tomu, že byla učiněna ještě před provedením pohovorů, ani nemohla být, dostatečně konkrétní. Žalobce tedy nebyl s konkrétními pochybnostmi zastupitelského úřadu dostatečně obeznámen. Jak již bylo uvedeno, žalobce své důkazní břemeno spočívající v předložení dokladů o tom, že je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, unesl. Prokázání případné účelovosti uzavření jeho manželství pak leželo na správních orgánech, přičemž výzva žalobci k předložení dalších dokladů přicházela v úvahu až po provedených pohovorech, v nichž zastupitelský úřad shledal rozpory a nejasnosti; takový postup naopak nelze v žádném případě považovat za kontraproduktivní, jak se mylně domnívá stěžovatel.

[22] Co se týče dokladů doložených v rámci řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza, dle § 180e odst. 3 věty druhé zákona o pobytu cizinců skutečně platí, že důvodem této žádosti nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza. Taková situace však v nyní posuzované věci nenastala. Žalobce nedokládal nové skutečnosti, na nichž by danou žádost stavěl, nýbrž jimi reagoval na argumentaci zastupitelského úřadu, který právě až v rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza žalobci sdělil svou úvahu o účelovosti jím uzavřeného manželství. Jak tedy krajský soud správně uzavřel, jednalo se o důkazy na podporu původních výpovědí manželů, k jejichž předložení měl v případě pochybností o pravdivosti těchto výpovědí vyzvat sám zastupitelský úřad ještě před zamítnutím žalobcovy žádosti.

[23] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy, neboť se nejedná o otázku, která dosud nebyla řešena judikaturou, byla řešena rozdílně, případně vyžadovala učinit judikaturní odklon a nejde ani o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního posouzení věci. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[24] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, publ. pod č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, má tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil.

[25] V řízení před Nejvyšším správním soudem byl žalobce zastoupen advokátem Mgr. Daliborem Lípou, takže mu náleží náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením; pro určení její výše se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o

odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024 (srov. čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb., již byl s účinností od 1. 1. 2025 advokátní tarif novelizován). Dle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024, činila odměna za úkon právní služby spočívající ve vyjádření ke kasační stížnosti, doručeném Nejvyššímu správnímu soudu dne 13. 12. 2024, 3 100 Kč. Za tento úkon náleží rovněž náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024). Celkem je tedy stěžovatel povinen žalobci uhradit částku 3 400 Kč, k čemuž mu Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

[26] Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil (§ 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že zdejší soud v dané věci osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti neuložil, rozhodl tak, že tato osoba nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

### **P o u č e n í :**

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 4. prosince 2025

JUDr. Jakub Camrda  
předseda senátu